

Г. В. Мазютинець, аспірантка, М. М. Маляр, д.т.н., проф., М. М. Шаркаді, к.е.н., доц.

УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному глобалізованому світі існування будь-якої держави залежить від її економічної безпеки, яка є однією із важливих компонентів національної безпеки країни в цілому. Одним із основних сегментів економічної безпеки, який вагомо впливає на її рівень, виступає фінансовий сегмент, тобто сукупність фінансових показників суб'єкта економічного господарювання, які об'єднуються в агрегований показник. Прогнозування цього показника є складним аналітично-розрахунковим процесом і потребує детального дослідження тенденцій розвитку та передбачення впливу складових досліджуваного фактору на рівень економічної безпеки держави.

Фінансова безпека компанії є інтегральною характеристикою здатності підприємства протистояти існуючим і виникаючим внутрішнім й зовнішнім небезпекам і загрозам, спроможності системи управління забезпечувати й підтримувати фінансову рівновагу, стійкість, платоспроможність та ліквідність в поточному і перспективному періодах[1]. Тому актуальною задачею є управління і контроль за рівнем фінансової безпеки суб'єкта економічного господарювання.

Постановка задачі. Нехай для певного суб'єкта економічного господарювання відома множина кількісних і якісних показників його функціонування, а також відома історія цих показників за певні періоди часу. Виникає завдання передбачити оцінку рівня економічної безпеки даного суб'єкта господарювання.

На функціонування і безпеку суб'єкта економічного господарювання впливають як об'єктивні фактори, які з'являються незалежно від ефективності роботи підприємства і його фахівців, так і суб'єктивні, які виникають як результат халатної та некваліфікованої роботи окремих категорій працівників та підприємства в цілому. Головним завданням формування структури економічної безпеки є розроблення планів на майбутнє, моніторинг їх реалізації. Для цього необхідно розробити методiku аналітичного прогнозування всіх функціональних складових економічної безпеки і зокрема фінансової безпеки об'єкта економічного господарювання.

Для визначення фактичного рівня фінансової економічної безпеки використовується аналітична інформація функціонування підприємства, яка дозволяє побачити стан як на даний момент часу так і у перспективі на основі регресійного аналізу.

Представлено підхід щодо моделювання показників визначення фінансової безпеки підприємства на основі інструменту теорії нечітких множин і побудови їх функцій належності[2]. Розглядається випадок, коли існують як кількісні, так і якісні критерії оцінок. Всі критерії несуть у собі певний суб'єктивізм, невизначеність даних та інформації і виникає необхідність об'єднання кількісної та якісної інформації. В результаті цього, стає можливим використовувати апарат нечіткої логіки для розкриття невизначеності та формалізації кількісної і якісної інформації. Для цього, пропонується методика формалізації критеріїв оцінки за допомогою функцій належності. Запропоновано найбільш вживані види функції належності, які можуть задавати множину критеріїв для розглядуваної задачі. Множину критеріїв розбивається на групи відносно описання тим чи іншим видом функції належності[3]. Будується інтегральна модель, на основі функцій належності, яка буде визначати рівень економічної безпеки підприємства.

Висновки. Запропонований підхід дозволяє контролювати рівень фінансової безпеки підприємства та, у випадку необхідності, приймати управлінські рішення для його покращення.

Література

1. Финансовая безопасность: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.faito.ru/pages/infresources/fkglossary/add_comment.php?id=259.
2. Зайченко Ю.П. Нечеткие модели и методы в интеллектуальных системах [Текст]: учеб. пособие / Ю. П. Зайченко. – К.: Слово, 2008. – 341с.
3. Polishchuk V. Technology to Improve the Safety of Choosing Alternatives by Groups of Goals/ V. Polishchuk// Journal of Automation and Information Sciences. – Begell house, Inc, New York, 2019. – Volume 51, 2019 Issue 9. – P.66-76. DOI: 10.1615/JAutomatInfScien.v51.i9.60.